

РАЗСЛЕДВАНИЯТА НА ИНСПЕКТОР ГАМАШ

СЕНКИ В
СНЕГА

ЛУИЗ ПЕННИ

Единствен в света шесткратен носител на наградата „Агата Кристи“

ГЛАВА ПЪРВА

Бързаха нагоре по стъпалата, като вземаха по две наведнъж и се стараеха да не вдигат шум. Гамаш полагаше усилия да се овладее и да диша толкова спокойно, сякаш си седи безгрижно у дома и няма никакви проблеми.

– Сър? – В слушалките на детектива се разнесе младежки глас.

– Довери ми се, синко. Нищо лошо няма да ти се случи.

Надяваше се, че младият полицай няма даолови напрежението в тона му, макар че на главния инспектор му костваше много да говори хладнокръвно и да внушава авторитет и увереност.

– Вярвам ви.

Стигнаха до площадката. Инспектор Бовоар спря и впери очи в шефа си. Гамаш погледна часовника си.

47 секунди.

Имаше време.

Полицаят говореше в слушалките му, разказващо колко приятно усеща слънчевите лъчи върху лицето си.

Останалите от екипа се изкачиха до площадката. Всички бяха с бронежилетки, с автоматични оръжия, готови за стрелба, с бдителни погледи. Насочени към началника. Инспектор Бовоар стоеше до него и също очакваше решението. Накъде? Бяха близо. Няколко крачки ги деляха от целта.

Гамаш се обърна към единния мрачен и пуст коридор на изоставената фабрика, после към другия.

Изглеждаха еднакви. През редицата изпочупени мръсни прозорци на стената се процеждаше светлината на декемврийския ден.

43 секунди.

Решително посочи левия коридор и всички се втурнаха безшумно към вратата в дъното. Докато тичаше, Гамаш стискаше автоматичното оръжие и говореше успокоително в микрофона:

– Няма за какво да се тревожиш.

– Остават четирийсет секунди, сър. – Думите долитаха една по една като издихания, сякаш човекът в другия край на линията не можеше да си поеме въздух.

– Слушай ме внимателно – настоя главният инспектор, докато протягаše ръка към вратата. Екипът му се носеше устремено напред.

36 секунди.

– Няма да позволя да ти се случи нещо – изрече с толкова убедителен, заповеден тон, като че ли предизвикваše младия полицай да му възрази. – Довечера ще си със семейството си и ще вечеряте заедно.

– Да, сър.

Тактическата група обгради затворената врата, на която тъмнееше мътно прозорче от матирано стъкло.

Гамаш спря с поглед, вторачен във вратата, и застинала във въздуха ръка, готов всеки момент да даде знак хората му да нахлутят с взлом. Да спасят колегата му.

29 секунди.

До него Бовоар бе застинал. Напрегнато очакваше разрешение да действа.

Главен инспектор Арман Гамаш осъзна, че е сгрешил, но твърде късно.

– Дай си време, Арман.

– *Avec le temps*¹? – Гамаш отвърна на усмивката на възрастния мъж и сви дясната си ръка в юмрук. За да овладее треперенето.

¹ С течение на времето (фр.). – б. пр.

То бе толкова недоловимо, че сервитьорката в квебекското кафе едва ли го бе забелязала. Двамата студенти на отсрещната маса, които тракаха по клавиатурите на лаптопите си, също нямаше как да забележат. Никой не бе забелязал.

Освен много близък човек.

Погледна Емил Комо, който разчупваше ронливия кроасан с уверени движения. Бившият шеф и някогашен наставник на Гамаш вече наближаваше осемдесетте. Косата му бе бяла и прилежно вчесана, а очите зад стъклата на очилата бяха проницателни и сини. Дори на тази възраст мъжът все още бе строен и енергичен. Въпреки че с всяко следващо посещение Арман Гамаш забелязваше как чертите на лицето му са поомекнали, а движенията му са станали някак по-забавени.

Avec le temps.

Вдовец от пет години, Емил Комо познаваше могъществото на времето и знаеше колко дълго може да бъде то.

Рен-Мари, съпругата на Гамаш, бе заминала призори, след като бе прекарала седмица с тях в град Квебек, в каменния дом на Емил, разположен сред стените на Стария град. Вечеряха заедно тихо край камината, разхождаха се из тесните заснежени улички. Разговаряха. Мълчаха. Четяха вестниците, обсъждаха новините. Само тримата. Или четиримата, ако брояха немската овчарка Хенри.

Повечето дни Гамаш прекарваше сам в една от местните библиотеки, отаден на четенето.

Емил и Рен-Мари го бяха оставили, защото разбираха, че в този момент се нуждае от общуване, но има потребност и от усамотяване.

Не след дълго дойде време за раздяла. След като се сбогува с Емил, Рен-Мари се обърна към съпруга си. Висок, със солидна осанка, човек, който предпочиташе хубавите книги и дългите разходки пред всяко друго занимание, Гамаш изглеждаше по-скоро като изтъкнат професор на средна възраст, отколкото като началник на най-престижния отдел за разследване на убийства в Канада. *Sûreté du Québec*². Изпрати жена си до колата и остьрга утринния скреж от предното стъкло.

² Квебекската полиция. – б. р.

– Не е нужно да си ходиш, нали знаеш – сведе поглед към нея и се усмихна. Стояха в крехкия сумрак на развиделяване. Хенри ги наблюдаваше от близката пряспа.

– Зная. Но с Емил имате нужда да останете насаме. Видях ви какви погледи си разменяте.

– Изпълнени с копнеж? – разсмя се главният инспектор. – Надявах се, че сме успели да запазим дискретност.

– Съпругата винаги разбира – усмихна се Рен-Мари и се вгледа в дълбоките кафяви очи на мъжа си. Беше си сложил шапка, но под нея се подаваше вълнистата му прошарена коса. И брадата. Постепенно бе свикнала с брадата. Години наред бе поддържал само мустаци, но напоследък, откакто се случи онова, си беше пуснал къса брада.

Замълча. Дали да изрече думите? В последно време не напускаха съзнанието ѝ и постоянно витаеха около устните ѝ. Ако имаше думи, които могат да се нарекат безполезни, това бяха те. Знаеше го и бе убедена, че изричането им не може да промени нищо. Ако не беше така, щеше да го обвие, да го обгради в тях.

– Прибери се, когато имаш възможност – каза вместо това с ведър глас.

Гамаш я целуна.

– Ще си дойда. След няколко дни, най-много седмица. Обади се, като пристигнеш.

– *D'accord*³ – кимна тя и се качи в колата.

– *Je t'aime*⁴ – промълви детективът, пресегна се през сваления прозорец на автомобила и докосна рамото ѝ с ръка, облечена в ръкавица.

,,Бъди внимателен! – крещеше умът ѝ. – Пази се! Ела си с мен у дома. Внимавай, внимавай, внимавай!“

Рен-Мари, също с ръкавици, положи длан върху ръката му и отвърна:

– *Je t'aime.*

И потегли към Монреал, като от време на време хвърляше поглед в огледалото, за да види самотната фигура, изправена

³ Добре (фр.) – б. пр.

⁴ Обичам те (фр.) – б. пр.

СЕНКИ В СНЕГА

насред пустата улица в ранното утро. Плътно до Арман, разбира се, стоеше Хенри. Двамата не я изпускаха от очи, докато изчезна.

Главният инспектор продължи да се взира дори след като колата зави зад ъгъла. Сетне хвана лопата и бавно разчисти натрупалия през нощта пухкав сняг от стълбището пред входната врата. За миг кръстоса ръце и се подпра на дръжката на лопатата. Докато си почиваше, се любуваше на красотата на първите сълнчеви лъчи, които докосваха пресния сняг. Преспите изглеждаха по-скоро бледосини, отколкото бели, и тук-таме проблясваха като миниатюрни призми, които улавяха, пречупваха и отразяваха светлината. Сякаш скучените снежинки бяха живи същества с пъргави души.

Такъв бе животът в Стария град, зад каменните стени. Едновременно нежен и динамичен, напоен с история и бликащ от енергия.

Главният инспектор се наведе, загреба шепа сняг и като сви дланта си в юмрук, оформи снежна топка. Хенри незабавно се изправи и толкова ентузиазирано замаха с опашка, че цялата му задница се клатушкаше. Прикова въздоржен поглед в топката.

Гамаш я запрати във въздуха, кучето се хвърли към нея и улови снежното кълбо в уста, а челюстите му изтракаха. Хенри се приземи на четири крака и за пореден път бе удивен, че нещо, което допреди малко имаше твърда форма, бе изчезнало така внезапно.

Само секунда и вече го нямаше.

Но следващия път щеше да е различно.

Гамаш се засмия тихичко. Може би кучето имаше право.

В този момент Емил се появи на входната врата, загърнат в огромно зимно палто, подгответен за режещия февруарски студ.

– Готов ли си? – попита възрастният мъж, след като нахлузи плетена шапка на главата си и я придърпа надолу, за да покрие ушите и челото му. После си сложи и дебели ръкавици с един пръст, с които заприлича на боксьор.

– За какво? Обсада?

– За закуска, *ton vieux*⁵. Да вървим, преди някой да е взел и последния кроасан.

Емил знаеше как да мотивира някогашния си подчинен. Без да изчака Гамаш да върне лопатата на мястото ѝ, старецът закрачи нагоре по заснежената улица. Наоколо останалите жители на град Квебек се разсъняха. Излизаха в крехката утринна светлина, за да почистят снега пред домовете и върху колите си или да отидат до близката пекарна за сутрешната си франзела и кафе.

Хенри и двамата мъже тръгнаха по улица „Сен Жан“, покрай ресторантите и магазините за сувенири, и отбиха по малка пресечка – улица „Куяр“. Така стигнаха до „Ше Томпорел“.

През последните петнайсет години редовно посещаваха това кафене. Откакто Емил Комо се бе пенсионирал и се беше преместил да живее в старата част на град Квебек, Гамаш често идваше на гости, за да се види със стария си наставник и да му помогне за дребните домакински задължения, които се наструпваха. Разчистване на снега, подреждане на дървата за камината, поставяне на уплътнения на дограмата, за да не става течение. Но тази визита бе по-различна. Нямаше нищо общо с останалите зими, когато главен инспектор Гамаш бе идвал в Квебек.

Този път самият той имаше нужда от помощ.

– Е? – Емил обгърна голямата чаша *café au lait*⁶ с тънките си пръсти и се облегна. – Как върви проучването?

– Все още не мога да намеря източници, в които се говори за среща между капитан Кук⁷ и Бугенвил⁸ преди битката при Квебек, но оттогава са минали почти двеста и петдесет години. Има само откъслечни исторически данни, и то недобре запазени. Но знам, че ще ги намеря някъде там – заяви Гамаш. – Библиотеката е невероятна, Емил. Има томове на по няколко века.

⁵ Стари приятелю (фр.). – б. пр.

⁶ Кафе с мляко (фр.). – б. р.

⁷ Джеймс Кук (1728–1779) – британски мореплавател, пътешественик и изследовател. – б. пр.

⁸ Луи-Антоан дьо Бугенвил (1729–1811) – френски мореплавател и адмирал, осъществил първото френско околосветско пътешествие и участвал в Американската война за независимост (1775–1783). – б. пр.